

Česká školní inspekce

Zlínský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Lutopecny, okres Kroměříž

Lutopecny 1, 767 01 Lutopecny

Identifikátor školy: 600 118 037

Termín konání inspekce: 10. – 11. květen 2004

Čj.:	o5-1148/04-11020
Signatura:	oo2ax120

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004 v době inspekce,
- ❖ materiálně technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu ve školním roce 2003/2004 v době inspekce,
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce ve školním roce 2003/2004 v době inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola Lutopecny, okres Kroměříž je v provozu od roku 1996. Na základě usnesení zastupitelstva obce Lutopecny byla dne 1. ledna 2003 mateřská škola zřízena jako právní subjekt, a to s účinností od 1. ledna 2003. Do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byla mateřská škola nově zařazena Rozhodnutím Krajského úřadu Zlínského kraje pod č.j. ŠK/11477/02 s účinností od 1. ledna 2003. Zřizovatelem mateřské školy je obec s adresou: Obecní úřad Lutopecny 1, 760 01 Lutopecny.

K docházce do jednotřídní mateřské školy je v tomto školním roce zapsáno 15 dětí ve věku 2 - 7 let.

Celodenní provoz předškolního zařízení je stanoven na dobu 6:45 – 15:30 h.

Mateřská škola má pouze výdejnu jídla. Strava je dovážena z blízké Mateřské školy Oskol v Kroměříži.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM PROGRAMŮM

Výchovně vzdělávací činnost mateřské školy zajišťuje v dopoledních hodinách ředitelka, která splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Druhá učitelka, která má přímou práci u dětí pouze v odpolední době, nemá požadované odborné a pedagogické vzdělání. V průběhu dne vykonává tato pracovnice v souběžně sjednaném pracovním poměru kromě funkce učitelky i školnici a pracovníci pro výdej stravy.

Organizační zajištění provozu při stávajícím minimálním počtu dvou pracovnic sebou přináší časté provozní problémy, které vznikají buď absencí některé z pracovnic, nebo z důvodu účasti ředitelky na dalším vzdělávání. Tyto provozně náročné situace se pak negativně promítají do řídicí i přímé výchovně-vzdělávací práce.

Základními dokumenty, které stanovují organizační strukturu i stěžejní kompetence statutárního orgánu mateřské školy jsou Organizační a Školní řád. Oba tyto dokumenty byly nově přepracovány se vznikem příspěvkové organizace.

Vnitřní organizační řád konkrétně stanovuje vnitřní uspořádání výchovně vzdělávacích činností ve vztahu k dětem i pracovnícím školy. Vymezené povinnosti a pravomoci obsažené v pracovních náplních jsou v souladu s Pracovním řádem pro zaměstnance škol a školských zařízení. Znalost svých kompetencí stvrdily obě pracovnice svým podpisem.

Vzhledem k velikosti mateřské školy má ředitelka velmi dobrý přehled o dění v mateřské škole. Tím, že je se svou spolupracovnicí denně v bezprostředním kontaktu, řeší většinu vzniklých organizačních problémů okamžitě, operativně.

I přes specifika jednotřídní mateřské školy ředitelka pravidelně zařazuje pedagogické porady, které pokládá za významný nástroj své řídicí a metodické práce. Jejich obsah odvozuje především od stěžejních pedagogických záměrů stanovených ve Školním vzdělávacím programu. Výraznou pozornost věnuje ředitelka podnětům z řad rodičovské veřejnosti i dětem, které si vyžadují zvýšenou odbornou péči. Z obsahu zápisů je patrné, že vnitřní informační systém školy je účinný.

V posledních dvou letech se ředitelka prioritně zabývala administrativními úkony bezprostředně souvisejícími s přechodem mateřské školy do právní subjektivity. Tomuto cíli podřídila i své další vzdělávání, v němž upřednostňovala studium v oblasti školského managementu. V minulém školním roce ředitelka absolvovala rozšiřující vzdělávání k Rámcovému vzdělávacímu programu.

V kontrolní činnosti se ředitelka vzhledem ke specifiku jednotřídní mateřské školy zaměřuje nejčastěji na průběžnou kontrolu dodržování pracovních povinností stanovených v pracovních náplních své jediné spolupracovnice.

Součástí koncepčního řízení mateřské školy je i plánování v oblasti lidských zdrojů. Ředitelka si je plně vědoma potřeby zkvalitnění personálního zajištění v oblasti výchovně-vzdělávací. Tuto personální změnu, která úzce souvisí s celkovou změnou organizace provozu, ředitelka promýšlí v rámci nadcházejícího školního roku.

Kritéria osobního ohodnocení jsou ředitelkou písemně zpracována, pracovníce s nimi byla seznámena na začátku školního roku.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VZHLEDEM K REALIZOVANÝM PROGRAMŮM
--

Mateřská škola sídlí ve starší budově, která v minulosti sloužila pro účely obecního úřadu. Rekonstrukcí v roce 1996 byly prostory vhodně upraveny pro provoz jednotřídní mateřské školy.

Prostorové podmínky mateřské školy jsou vzhledem k počtům zapsaných dětí na velmi dobré úrovni. Propojení třídy se šatnou, přípravnou jídla, ložnicí a sociálním zařízením umožňují dětem plynulé přecházení bez zbytečného organizování. Celkové uspořádání třídy však postrádá větší variabilitu a členitost. I když mateřská škola disponuje jak starším, tak i zcela moderním dětským nábytkem, jeho nevhodným umístěním ztrácí na své funkčnosti. V prostoru třídy chybí především podnětnější pracovní a herní centra, v nichž by děti realizovaly své individuální záměry, případně zde nacházely větší soukromí. Zvláště starší děti postrádají prostor, v němž by mohly konstruovat a experimentovat, případně zde provádět pracovní činnosti, pokusy či objevy s přírodními. Ne zcela efektivně jsou využity dvě místnosti sloužící pro odpolední odpočinek dětí. Stávající prostory neposkytují dětem dostatek podnětů pro pohybové využití.

Ke hrám dětem slouží adekvátní množství starších i moderních hraček, didaktických pomůcek a stavebnic, jejichž uložení však často brání bezprostřednímu přístupu dětí. Vybavenost třídy hudebními, výtvarnými pomůckami i audiovizuální technikou odpovídá současným pedagogickým požadavkům. Průběžně je doplňována dětská i odborná knihovna.

Pro účely relaxační a pohybové slouží dětem přiměřeně velká školní zahrada, která je vybavena tradičním zahradním zařízením. Z důvodu chybějící vzrostlé zeleně je zahrada v nedostatečné míře chráněna před intenzivním slunečním zářením v letních měsících.

Ředitelka dbá, aby veškerý didaktický materiál i dětská literatura plně sloužily dětem v každodenních výchovně vzdělávacích činnostech. I když ředitelka má vypracován plán

materiálně-technického zabezpečení, chybějící podrobnější analýza této oblasti jí znesnadňuje efektivně vyhodnocovat využívání stávajících materiálních zdrojů včetně následného přijetí účinných opatření.

Materiálně technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Vzdělávací programy

Výchovně vzdělávací činnost mateřské školy se odvíjí od Školního vzdělávacího programu, který je zpracován na jeden školní rok. Hlavním pedagogickým záměrem mateřské školy je rozvoj celistvé osobnosti dítěte, jeho fyzických, psychických a sociálních kompetencí. Významná pozornost je věnována podpoře sociálního citění a postojů u dětí, což se v prostředí věkově smíšené třídy daří velmi dobře a zcela přirozeně. Na tento program navazují třídní tematické plány, které jsou zpracovány do klíčových témat a podtémat. Obsah je odvozen z přirozeného cyklu ročních období a slavností s nimi spojenými. Celkově je vzdělávací program realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Kvalitu obou vzdělávacích dokumentů snižuje nedostatečně kriticky provedená analýza současných pedagogických, personálních a materiálních podmínek, což následně činí plán méně konkrétním a funkčním vzhledem k reálným podmínkám mateřské školy.

Povinná dokumentace mateřské školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Organizační i Školní řád byl doplněn o nové skutečnosti související se změnou statutu organizace. Kontrolou bylo zjištěno, že jejímu vedení věnuje ředitelka patřičnou pozornost, a to v souladu s aktuálními organizačními a právními změnami. Na drobné administrativní chyby, zjištěné v průběhu inspekční činnosti, byla ředitelka upozorněna ústně. Ještě před ukončením inspekce byla většina z nich odstraněna.

Organizace výchovně vzdělávacích činností je sestavena v souladu s psychohygienickými požadavky a odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání. Dodržována je pravidelnost při podávání jídla i tekutin, pobytu dětí venku, zohledňována je individuální potřeba spánku. V oblasti výchovně-vzdělávací se však doposud plně nedaří propojit dopolední činnosti do jednoho integrovaného bloku v návaznosti na daný tematický celek. Převahou společně organizovaných řízených činností je omezován prostor pro samostatnost, především dětí nejstarší věkové skupiny. Frontálně organizované činnosti poskytují méně prostoru pro respektování vývojových, kognitivních a emocionálních potřeb a zájmů dětí.

Ředitelka dbá na pravidelnou spolupráci i včasný přenos informací směrem k rodičovské veřejnosti. Vzhledem k velikosti mateřské školy volí nejčastěji osobní kontakt s rodiči i prezentaci aktuálních informací na vývěškách v prostorech školy. S rodiči ředitelka projednává výchovně vzdělávací koncepci školy, materiální pomoc, mimoškolní aktivity i oblast logopedické prevence. Stále více rodičů se zapojuje do školních a mimoškolních aktivit a spolupodílí se na rozhodování o obsahu předškolního vzdělávání. Velmi dobrých výsledků je dosahováno v oblasti spolupráce s dobrovolnou rodičovskou radou, se kterou ředitelka pravidelně konzultuje koncepční i materiální záměry školy. Jako žádoucí zpětná vazba jí slouží občasná anonymní dotazníková anketa pro rodiče.

Vzhledem k nově vytvořenému Školnímu a Třídnímu vzdělávacímu programu, který však doposud výrazněji nepoznamenal vlastní průběh výchovně vzdělávací práce školy, se ředitelka soustředila na jeho realizaci a ověřování. K úspěšnému a systematickému vyhodnocení výsledků výchovně-vzdělávací práce jí však doposud chybí konkrétněji stanovené evaluační ukazatele.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hodnocení průběhu výchovně vzdělávací práce bylo realizováno pouze u jediné pedagogické pracovnice. Posuzována byla především vhodnost použitých organizačních forem, didaktických metod i prostředků výchovně vzdělávací práce.

Spontánní činnosti

Především v ranních spontánních aktivitách byla plně respektována dominantní úloha dětské hry i svoboda dítěte při hře. Dostatečná volnost byla dětem ponechána při výběru místa, činnosti či spoluhráče.

Méně podnětné prostředí třídy však ovlivnilo celkovou kvalitu a průběh ranních her. Sledované činnosti dětí se vyznačovaly spíše obsahově chudšími, málo kreativními hrami. Hrací kouty umístěné po obvodu třídy dětem neposkytly žádoucí soukromí. ke hře dětem sloužily pouze hotové hračky a stavebnice, zcela chyběly praktické, manipulační činnosti, při nichž by pomocí experimentování a objevování děti poznávaly příčinné a vztahové souvislosti mezi předměty a jevy. Nedostatečně byl využíván přírodní a odpadový materiál, který by blíže specifikoval roční období, případně dotvářel atmosféru realizovaného tématu i dlouhodobého pedagogického záměru mateřské školy. Méně prostoru bylo vytvořeno pro pohybové aktivity dětí.

Po oba dny vytvářela pedagogická pracovnice ve hrách pozitivní komunikační prostředí, podporovala v dětech přirozenou otevřenost a ohleduplnost. Po celou dobu byla zúčastněna dětských her, citlivě reagovala na vzniklou situaci ve třídě, vedla děti k samostatnosti, sebedůvěře a smysluplným činnostem. Klidným hlasovým projevem ovlivňovala verbální i neverbální komunikaci mezi dětmi. V jejím projevu převažovalo pozitivní hodnocení a povzbuzení dětí. Taktně ovlivňovala vzájemné vztahy mezi dětmi, současně u nich rozvíjela prvky sociálního citění a tolerance. K tomu jí přirozeně napomáhalo věkové heterogenní složení třídy.

Celkově je úroveň spontánních činností hodnocena velmi dobře.

Řízené činnosti

Řízenou činnost plnily všechny děti současně, bez možnosti svobodného výběru. Přesto, že zvolené téma bylo dětem velmi blízké a přiměřené jejich rozumovým schopnostem, nepodařilo se pedagogické pracovnici z daného tématu vytěžit pro děti maximum poznatků, prožitků a citových podnětů.

V průběhu řízené činnosti se přirozeně střídaly činnosti klidové s činnostmi rušnějšími. Vhodně byly uplatňovány prvky hudební, literární i jazykové. Způsob frontální organizace i dominující verbální projev pedagogické pracovnice však dětem neumožňoval zapojovat se výrazněji do činnosti. Vyvoláváním jednotlivých dětí vznikaly prostoje a následně i pasivita a nezáměr ostatních dětí. V didakticky cílené činnosti chyběl adekvátní prostor pro vyjádření vlastních prožitků a zkušeností dětí. Omezenějším uplatněním variabilních organizačních forem, metod i prostředků se brzy dostavila u dětí únava a nezáměr o činnost. Vzhledem k nevhodně voleným otázkám, převažovaly ve verbálním projevu dětí pouze jednoslovné odpovědi. Zcela chyběly činnostní aktivity i uplatnění problémových otázek, které by děti starší věkové skupiny nutily k uvažování a hledání vztahových a příčinných souvislostí. V závěru uplatněná pracovní činnost s netradičním materiálem se pozitivně odrazila ve vnitřním zaujetí dětí a radostné pracovní atmosféře. I když tuto činnost plnily všechny děti současně, jejich nižší počet umožnil pedagogické pracovnici, aby se věnovala přednostně zvláště mladším dětem.

Pozitivním prvkem společné řízené činnosti byla vysoká míra tolerance a ohleduplnosti v jednání dětí různého věku i bezprostřední, přátelský vztah pedagogické pracovnice k dětem,

který se odrážel v pohodové pracovní atmosféře. Převažující kladné hodnocení dětí ze strany pedagogické pracovnice plnilo funkci motivační.

Průběh a výsledky řízených činností jsou celkově hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

V průběhu dvou dopoledních bloků spontánních i řízených činností byly posuzovány především schopnosti, dovednosti a postoje dětí, ale i funkčnost organizace denních činností, vzájemné vztahy mezi dětmi a dospělými i dětmi navzájem.

Vhodně sestavená organizace denních činností, respektování individuálních zvláštností dětí při stravování, pitném režimu i osobní hygieně vytváří vhodné podmínky pro rozvoj sebeobslužných návyků u dětí.

V organizaci dne jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity dětí, jejich uplatnění je však zúženo především na tradičně pojaté ranní cvičení, aniž je dostatečná pozornost věnována spontánním pohybovým aktivitám v průběhu celého dne.

Drobné nedostatky byly sledovány v rámci didakticky cílených činností, kdy následkem zvýšeného organizování nebyl dětem vytvořen žádoucí prostor pro jejich samostatné jednání a rozhodování. Nedoceněno zůstává spontánní učení dětí, a to především ve skupinových a individuálních formách práce. Sporadickým uplatňováním didaktických metod, které vedou k větší aktivizaci a získávání smyslových prožitků a zkušeností dětí prostřednictvím činnostních metod, případně experimentování a objevování, nejsou žádoucím způsobem rozvíjeny myšlenkové operace u dětí. Ve vzdělávací činnosti převažují verbální metody a zprostředkované poznávání, bez výraznějšího uplatnění problémových otázek a situačně orientovaného učení. Tento nedostatek se v součinnosti s málo podnětným vybavením třídy odrazil i v nižší úrovni představivosti a fantazie ve spontánních, tvořivých činnostech dětí.

Věkově smíšená třída poskytuje dětem dostatek příležitostí k získávání sociálních zkušeností. Po oba dny byly mezi dětmi sledovány prvky vzájemné kooperace, tolerance i snahy blíže spolupracovat, případně poradit a pomoci.

Pro rozvoj jazykových a řečových dovedností dětí vytváří pedagogická pracovnice dostatek prostoru zvláště ve spontánních aktivitách. Trpělivým nasloucháním i projevováním zájmu o jejich potřeby a prožitky je v dětech podporováno zdravé sebevědomí a pocit jistoty.

Ředitelka si uvědomuje nezastupitelný význam mateřské školy jako kulturní a osvětové instituce v místě, proto má snahu mateřskou školu co nejvíce otevřít rodičům i veřejnosti v obci. Prezentací její činnosti na veřejnosti, navázáním spolupráce s blízkými mateřskými školami i propojením školy se životem a tradicemi regionu se oběma pracovnícím daří pěstovat v dětech pocit hrdosti a sounáležitosti s místem svého rodiště.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina Mateřské školy Lutopecny, okres Kroměříž čj. 147/2002 ze dne 30. září 2002 je v souladu s předloženým **Rozhodnutím** o zařazení výše jmenované mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠK/11477/02 ze dne 27. srpna 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina č.j. 147/2002 ze dne 30.9.2002, kterou se zřizuje s účinností od 1. ledna 2003 Mateřská škola, Lutopecny, okres Kroměříž
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. ŠK/11477/02 ze dne 27. srpna 2003 s účinností od 1. ledna 2003 vydané Krajským úřadem Zlínského kraje, odbor školství, mládeže a sportu
3. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V-1-01 k 30. září 2003
4. Přehled výchovné práce mateřské školy za školní rok 2003/2004
5. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogické pracovnice ve školním roce 2003/2004 v době kontroly
6. Pracovní náplně pracovníků mateřské školy ve školním roce 2003/2004 v době kontroly
7. Přehled docházky dětí do mateřské školy za měsíc září 2003 – květen 2004
8. Evidenční listy dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2003/2004
9. Školní a Organizační řád mateřské školy platný pro školní rok 2003/2004
10. Zápisy z pedagogických porad pro školní rok 2003/2004
11. Školní a Třídní vzdělávací program platný pro školní rok 2003/2004
12. Kritéria osobního ohodnocení platná pro školní rok 2003/2004
13. Osvědčení o absolvování dalšího vzdělávání ředitelky za školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Při minimálním počtu zaměstnanců mateřské školy byla v průběhu inspekce u obou pracovníků sledována vysoká míra osobní angažovanosti při plnění stanovených pracovních povinností. Současné personální obsazení mateřské školy však není optimální z důvodu chybějící kvalifikované pedagogické pracovnice.

Plynulý chod provozu mateřské školy zajišťuje propracovaná organizační struktura i bezprostřední, každodenní kontakt obou pracovníků s rodičovskou veřejností. Celkově jsou personální podmínky hodnoceny jako velmi dobré.

Materiální podmínky mateřské školy jsou adekvátní k současným psychohygienickým požadavkům na předškolní vzdělávání. Vzhledem k hlavním pedagogickým cílům a snaze vytvářet dětem příznivé psychosociální klima v součinnosti s individualizací výchovně-vzdělávacího procesu si především vnitřní prostory mateřské školy a jejich vybavení vyžadují zvýšenou pozornost. Materiální podmínky mateřské školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Sestavením Školního vzdělávacího programu a v návaznosti i třídních tematických plánů je vytvořen předpoklad pro systematickou cílenou vzdělávací činnost mateřské školy. Pro větší funkčnost a konkrétnost dlouhodobých i krátkodobých pedagogických záměrů však Školní vzdělávací program postrádá určitou sebereflexi školy, případně vyhodnocení dosavadních úspěchů i nedostatků.

Ve výchovně vzdělávací práci mateřské školy je dosahováno pozitivních výsledků zvláště v oblasti sociálního a kulturního rozvoje dětí. V didakticky cílených výchovně-vzdělávacích činnostech se doposud plně nedaří uplatňovat skupinové a individuální formy práce včetně podnětných činnostních metod, jejichž prostřednictvím by děti získávaly poznatky a zkušenosti převážně vlastním prožitkem.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Hana Hrubá

Hana Hrubá v. r.

Ve Zlíně dne 18. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. 5. 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Ivanka Jelínková – ředitelka mateřské školy

I. Jelínková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Zlínský inspektorát, Zarámí 88, P.O.Box 225, 760 01 Zlín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnoticí stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	14. 6. 2004	o5-1148/04-11020
Zřizovatel	14. 6. 2004	o5-1148/04-11020

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.